

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til udvalget om offentlige arbejder. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om offentlige veje.

[Af Gammelgaard (KF) m.fl.]

(Lovforslag nr. L 94. Fremsat 5/2 82).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for offentlige arbejder (J. K. Hansen):

Vi kommer en del omkring i dag. Nu er det vejene, vi skal beskæftige os med på baggrund af et lovforslag, som er fremsat af hr. Gammelgaard m.fl. Når dette forslag er fremsat, forstår jeg, at baggrunden er den, at forskellige handlende har været utilfredse med den erstatning, de har fået tilbudt i forbindelse med ændrede adgangsforhold efter et vejarbejde.

Vi har naturligvis en pligt til at sørge for, at grundejere, der berøres af ekspropriationer, får en ordentlig behandling. Ingen tvivl om det. Det følger helt klart af grundlovens § 73, at de skal have fuld erstatning. Lovgivningen har sørget for, at erstatningskravene vurderes af instanser, der er uafhængige af anlægsmyndigheden. Grundejerne kan få deres krav vurderet af kommissioner, hvis afgørelse igen kan indbringes for en højere instans, og de har yderligere mulighed for at gå til domstolene med deres erstatningskrav.

Når det er sagt, må det også fremhæves, at mange grundejere har nogle forventninger til erstatningerne, som samfundet ikke altid bør honorere. Grundlovens erstatningsbestemmelse er en standard, der skal opfyldes af kommissioner og af domstole. Der er indgreb i et ejendomsforhold, der ikke klart kan begrunde erstatning. Hvis f.eks. en trafikeret vej erstattes af en ny trafikåre på det andet sted, falder trafikken på den første vej. Det kan være – det erkender vi – helt ødelæggende for en forretningsvirksomhed. Hvis den

første vej så oven i købet helt mister sin betydning som offentlig vej og nedklassificeres til en privat vej til de pågældende ejendomme, får grundejerne yderligere omkostninger til fremtidig vedligeholdelse af vejen. Begge dele – også indrømmet – kan påføre grundejerne betydelige tab, men der er ikke nogen mulighed for at få disse tab erstattet. De kan naturligvis ikke været omfattet af grundlovens erstatningsbestemmelser.

Problemet for de erstatningsfastsættende myndigheder er at få en rimelig sammenhæng i erstatningsreglerne og gøre det på en sådan måde, at det er forståeligt for offentligheden. Reglerne skal på den ene side sikre fuld erstatning efter grundloven; de skal på den anden side også tage hensyn til, at der er mange indgreb, der ikke kan begrunde erstatning, og sikre, at der ikke sker nogen forskelsbehandling mellem de forskellige grupper af grundejere.

Den lovændring, vi fik i 1975, præciserede nogle tilfælde, hvor der ikke skal betales erstatning. Den var foranlediget af en konkret retsafgørelse, som tilkendte erstatning i et tilfælde, hvori der efter gældende praksis ikke hidtil var ydet erstatning. Retsafgørelsen var naturligvis helt konkret og behøvede dermed ikke at få de store konsekvenser, men rent faktisk var der kommissioner, som var begyndt at drage konsekvenser af dommen ud over, hvad den konkrete afgørelse kunne bære. Derfor fik den nuværende § 69, stk. 2, i lov om offentlige veje den formulering, den har i dag. Tanken var ikke at indføre nye bestemmelser, men alene at fastslå, at den hidtidige erstatningspraksis gav de rimeligste resultater for grundejerne.

Om det lovforslag, der nu foreligger, må jeg sige, at det ikke er velegnet til at bidrage til bedre erstatningsfastsættelse i disse sager. Umiddelbart har forslaget til følge, at man skal basere erstatningsfastsættelse på den praksis, som er gældende i dag, og som var gældende, indtil den omtalte retsafgørelse blev truffet. Lovforslaget lægger op til, at man skal anvende den hidtidige praksis suppleret med de ændringer, som denne retsafgørelse kan give anledning til.

Jeg mener ikke, at en vedtagelse af forslaget vil medføre større erstatninger i sager af den type, som er omtalt i lovforslagets bemærkninger. Men lovforslagets gennemførelse